

PHUROGIREME YA MPALUXO HI NTSAKELO YA NKARHI HINKWAWO YA SARS

Tshwane, 30 Hukuri 2022, Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS), hi ku ya hi Nawu wa Vulawuri bya Xibalo Nomboro 28 wa 2011, wu endlile nyiketo wa Phurogireme ya Mpaluxo hi Ntsakelo (VDP) leswaku wu tshama wu kumeka eka munhu, khamphani kumbe thirasiti leyi a ringaneleke leyi lavaka ku paluxa hi ntsakelo no lulamisa timhaka ta vona ta xibalo. Goza leri ri longoloxiwile na xikongomelo xa kungu xa SARS, lexi lavaka ku nyika ka nhlamuselo na ntiyisiso ku katsa na ku endla swi olova no pfumala mafundzu eka vahakelaxibalo na vaxavisi ku landzelerisa swiboho swa vona.

SARS yi tsakela ku hlohotela vahakelaxibalo hinkwavo lava nga tlula hakelo eka timhaka ta vona ta xibalo, ku tshunelela SARS hi ku tirhisa Phurogireme ya Mpaluxo hi Ntsakelo. Hi ku ta emahlweni hi ntsakelo, vahakelaxibalo valavo va ta kuma mpfuno na xitsundzuxo ku suka eka SARS ku hatlisisa xintshuxo xa xikombelo xa vona. Laha hi ku tirhisa tiphurosese ta ndzavisiso ta yona, SARS yi vhumbunula nkavulandzelelanawu, yi nge humeseli xivandla lexi eka vahakelaxibalo lava nga landzelerisiki kambe yi ta tirha eka ndhawu ya nawu ku tirhana na nkavulandzelelanawu.

SARS yi tinyiketerile swinene eku fambiseni ka xikongomelo xa kungu, leswi ku nga ku tlakusa vulandzelelanawu bya ntsakelo lokohilethelo ku yisiwa ehansi hakelo ya vulandzelelanawu. Ku fikela sweswi, hi lava leswaku vahakelaxibalo hinkwavo va twisisa leswaku va na nkarhi wo lulamisa timhaka ta vona ta xibalo. Hilethelo vulandzelelanawu bya ntsakelo i xirhangana xa hina, SARS yi le ku pfuxeteni ka tshaku ra yona ku vhumbunula ku endla swi nonoha no durha eka vahakelaxibalo lava nga landzerisiki.

Vahakelaxibalo lava nga na mitlulatihakelo na SARS naswona va nga tsakelaka ku nyikiwa mbevukiso eka mixupulo, no papalata nchuchiso wa swa vugevenga lowu nga vaka kona va nga paluxa hi ntsakelo timhaka ta vona ta xibalo leti kayiveleke. Mitlulatihakelo ta xibalo, ti famba ku suka eka mitlheriso, ku rhumela vuxokoxoko byo hoxeka kumbe byo kayivela kumbe ntsandzeko wo rhumela vuxokoxoko eka SARS lebyi komberiweke mayelana na muxaka wun'wana na wun'wana wa xibalo lexi SARS yi xi lawulaka, ku nga katsiwi mixakaxibalo na tilevhi leti hakerisiwaka hi ku ya hi Nawu wa Khasitomo na Ekisayizi, 91 wa 1964.

Phurogireme ya Mpaluxo hi Ntsakelo i xivandla xo hlawuleka xa vahakelaxibalo lava tlulaka tihakelo ku lulamisa timhaka ta vona ta xibalo, SARS yi hlohotela vahakelaxibalo lava khumbekaka ku tirhisa xitirho lexi xa xinawu.

Muhakelaxibalo loyi a tlulaka hakelo u ta nyikiwa mbevukiso ehansi ka phurogireme loko xikombelo xi fikelela swilaveko leswi landzelaka:

- Mpaluxo wu fanele ku va hi ntsakelo;
- Mpaluxo wu tele no helela eka hi matlhelo hinkwawo;
- Mpaluxo wu katsa ku tluriwa ka hakelo loku nga se humelelaka eka ntlhanu wa malembe ma mpaluxo wo tluriwa ka hakelo wo fana;
- Mpaluxo wu katsa maendlelo lama vuriwaka eka tafula ra nxupulo wa mpimanyisohansi eka Xiyenge xa 223 xa Nawu wa Vulawuri bya Xibalo;
- Mpaluxo wu nge fikelerisi eka vuyiselo wa mali lowu faneleke ku hakeriwa hi SARS; na
- Mpaluxo wu endliwile eka fomo na maendlelo lama vekiwewe.

Vaendlaswikombelo lava nga kona va nga endla swikombelo hi ku tirhisa VDP hi ku tirhisa SARS eFiling.

Swikombelo leswi humeleleke swa VDP swi ta hetisisela eka ntwanano lowu nga ta angarhela exikarhi ka swin'wana:

- Timhaka ta mitlulo ya hakelo leyi paluxiweke;
- Ntsengo lowu faneleke ku hakeriwa hi muhakelaxibalo ku katsa na nxupulo mpimanyisohansi wu kombisiwile etlhelo;
- Mbevukiso lowu nyikiweke hi SARS ehansi ka Xibalo VDP;
- Malulamiselo ma hakelo na masiku mayelana na xibalo lexi faneleke ku hakeriwa; na
- Mhaka ya leswaku mbevukiso wu nga susiwa loko SARS yi kumisisa leswaku mpaluxo a wu hoxanga mpaluxo lowu nga enawini no helela ehansi ka Xibalo xa VDP.

Mayelana na vuxokoxoko byo hlaya u komberiwa ku tihlanganisa na SARSMedia@sars.gov.za kumbe Imeyili: vdp@sars.gov.za kumbe Riqingho: 0800 864 613.